

Helseundersøkelsen i Tromsø

Hovedformålet med Tromsøundersøkelsene er å skaffe ny kunnskap om hjerte-karsykdommer for å kunne forebygge dem. I tillegg skal undersøkelsen øke kunnskapen om kreftsykdommer og andre alminnelige plager som f.eks. allergier, smørter i muskulatur og nervøse lidelser. Vi ber deg derfor svare på noen spørsmål om forhold som kan ha betydning for risikoen for disse og andre sykdommer.

Skjemaet er en del av Helseundersøkelsen som er godkjent av Datatilsynet og av Regional komite for medisinsk forskningsetikk. Svarene brukes bare til forskning og behandles strengt fortrolig. Opplysningene kan senere bli sammenholdt med informasjon fra andre offentlige helseregistre etter de regler som Datatilsynet og Regional komite for medisinsk forskningsetikk gir.

Hvis du er i tvil om hva du skal svare, sett kryss i den ruten som du synes passer best.

Det utfylte skjema sendes i vedlagte svarkonvolutt. Portoen er betalt.

På forhånd takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen

Fagområdet medisin
Universitetet i Tromsø

Statens helseundersøkeler

Hvis du ikke ønsker å besvare spørreskjemaet, sett kryss i ruta under og returner skjemaet. Da slipper du purring.

Jeg ønsker ikke å besvare spørreskjemaet .....¹⁷

Dag Mnd År

Date for utfylling av skjema: .....¹⁸ ..... / ..... / .....

OPPVEKST

I hvilken kommune bodde du da du fylte 1 år?

.....^{24 - 28}
Hvis du ikke bodde i Norge, oppgi land i stedet for kommune.

Hvordan var de økonomiske forhold i familien under din oppvekst?

- Meget gode .....²⁹
Gode .....³⁰
Vanskelige .....³¹
Meget vanskelige .....³²

Hvor mange av de første 3 årene av ditt liv
– bodde du i by? .....³⁰ ..... år
– hadde dere katt eller hund i hjemmet? .....³¹ ..... år

Hvor mange av de første 15 årene av ditt liv
– bodde du i by? .....³² ..... år
– hadde dere katt eller hund i hjemmet? .....³⁴ ..... år

BOLIG

Hvem bor du sammen med?

Sett ett kryss for hvert spørsmål og angi antall.
Ja Nei Antall

Ektefelle/samboer	..... ³⁶	☐	☐	.....
Andre personer over 18 år	..... ³⁷	☐	☐	.....
Personer under 18 år	..... ⁴⁰	☐	☐	.....

Hvor mange av barna har plass i barnehage? .....⁴³ .....

Hvilken type bolig bor du i?

Enebolig/villa	..... ⁴⁵	☐	1
Gårdsbruk	.....	☐	2
Blokk/terrasseleilighet	.....	☐	3
Rekkehus/2-4 mannsbolig	.....	☐	4
Annen bolig	.....	☐	5

Hvor stor er din boenhet? .....⁴⁶ ..... m²

I omrent hvilket år ble boligen bygget? .....⁴⁹ .....

Ja	Nei		
Er boligen isolert etter 1970?	..... ⁵³	☐	☐

Bor du i underetasje/kjeller? .....⁵⁴
Hvis "Ja", er gulvbelegget lagt på betong? .....⁵⁵

Hvordan er boligen hovedsakelig oppvarmet?

Elektrisk oppvarming	..... ⁵⁶	☐	1
Vedfyring	.....	☐	2
Sentralvarmeanlegg oppvarmet med:			
Parafin	.....	☐	3
Elektrisitet	.....	☐	4

Ja	Nei		
Er det heldekkende tepper i stua?	..... ⁶⁰	☐	☐
Er det katt i boligen?	..... ⁶¹	☐	☐
Er det hund i boligen?	..... ⁶²	☐	☐

ARBEID

Hvis du er i lønnet eller ulønnet arbeid, hvordan vil du beskrive ditt arbeid?

For det meste stillesittende arbeid? .....⁶³ 1
(f.eks. skrivebordsarbeid, montering)
Arbeid som krever at du går mye? .....⁶⁴ 2
(f.eks. ekspeditorarb., lett industriarb., undervisning)
Arbeid hvor du går og løfter mye? .....⁶⁵ 3
(f.eks. postbud, pleier, bygningsarbeid)
Tungt kroppsarbeid? .....⁶⁶ 4
(f.eks. skogsarb., tungt jordbruksarb., tungt bygn.arb.)

Kan du selv bestemme hvordan arbeidet ditt skal legges opp?

Nei, ikke i det hele tatt	..... ⁶⁴	☐	1
I liten grad	.....	☐	2
Ja, i stor grad	.....	☐	3
Ja, det bestemmer jeg selv	.....	☐	4

Ja	Nei		
Har du skiftarbeid, nattarbeid eller går vakter?	..... ⁶⁵	☐	☐

Har du noen av følgende yrker (heltid eller deltid)?

Sett ett kryss for hvert spørsmål.
Ja Nei

Sjäfør	..... ⁶⁶	☐	☐
Bonde/gårdbruker	.....	☐	☐
Fisker	.....	☐	☐

EGNE SYKDOMMER

Har du noen gang hatt:

Sett ett kryss for hvert spørsmål. Oppgi alderen ved hendelsen.
Hvis det har skjedd flere ganger, hvor gammel var du **siste** gang?

	Ja	Nei	Alder
Lårhalsbrudd	69	☐	☐
Brudd ved håndledd/underarm	72	☐	☐
Nakkesleng (whiplash)	75	☐	☐
Skade som førte til sykehusinnleggelse	78	☐	☐
Sår på magesekken	81	☐	☐
Sår på tolvfingertarmen	84	☐	☐
Magesår-operasjon	87	☐	☐
Operasjon på halsen	90	☐	☐

Har du eller har du hatt:

Sett ett kryss for hvert spørsmål.

	Ja	Nei
Kreftsykdom	93	☐
Epilepsi (fallesyke)		☐
Migrene		☐
Kronisk bronkitt		☐
Psoriasis		☐
Benskjørhet (osteoporose)	98	☐
Fibromyalgi/fibrositt/kronisk smertesyndrom		☐
Psykiske plager som du har søkt hjelp for		☐
Stoffskiftesykdom (skjoldbruskkjertel)		☐
Sykdom i leveren		☐
Nyrestein	103	☐
Blindtarmsoperasjon		☐
Allergi og overfølsomhet		
Atopisk eksem (f.eks. barneeksem)		☐
Håndeksem		☐
Høysnue		☐
Matvareallergi	108	☐
Annen overfølsomhet (ikke allergi)		☐

Hvor mange ganger har du hatt forkjølelse, influensa, "ræksjuka" og lignende siste halvår? ..110 _____ ganger

Ja   Nei
Har du hatt dette siste 14 dager? ..112

SYKDOM I FAMILIEN

Kryss av for de slektingene som har eller har hatt noen av sykommene:

Kryss av for "Ingen" hvis ingen av slektingene har hatt sykdommen.

	Mor	Far	Bror	Søster	Barn	Ingen
Hjerneslag eller hjerneblødning ..113	☐					
Hjerteinfarkt før 60 års alder ..119	☐					
Kreftsykdom ..125	☐					
Astma ..131	☐					
Mage/tolvfingertarm-sår ..137	☐					
Benskjørhet (osteoporose) ..143	☐					
Psykiske plager ..149	☐					
Allergi ..155	☐					
Diabetes (sukkersyke) ..161	☐					
– alder da de fikk diabetes ..167	☐					

SYMPTOMER

Ja   Nei
Hoster du omrent daglig i perioder av året? ..177

Hvis "Ja":

Er hosten vanligvis ledsaget av oppspyt? ..178

Har du hatt slik hoste så lenge som i en 3 måneders periode i begge de to siste år? ..179

Har du hatt episoder med piping i brystet? ..180

Hvis "Ja", har dette oppstått:

Sett ett kryss for hvert spørsmål.

Om natten ..181

Ved luftveisinfeksjoner ..

Ved fysiske anstrengelser ..

Ved sterk kulde ..

Har du merket anfall med plutselig endring i pulsen eller hjertertymen siste år? ..185

Hvor ofte er du plaget av søvnloshet?

Aldri, eller noen få ganger i året ..186 1

1-2 ganger i måneden .. 2

Omtrent en gang i uken .. 3

Mer enn en gang i uken .. 4

Hvis du er plaget av søvnloshet i perioder, når på året er du mest plaget?

Ingen spesiell tid ..187 1

Særlig i mørketiden .. 2

Særlig i midnattsoltiden .. 3

Særlig vår og høst .. 4

Har du det siste året vært plaget av søvnloshet slik at det har gått ut over arbeidsevnene? ..188

Hvor ofte er du plaget av hodepine?

Sjeldent eller aldri ..189 1

En eller flere ganger i måneden .. 2

En eller flere ganger i uken .. 3

Daglig .. 4

Hender det at tanken på å få alvorlig sykdom bekymrer deg?

Ikke i det hele tatt ..190 1

Bare i liten grad .. 2

En del .. 3

Ganske mye .. 4

BRUK AV HELSEVESENET

Hvor mange ganger har du siste året, på grunn av egen helse eller sykdom, vært:

Sett 0 hvis du ikke har hatt slik kontakt.

Antall ganger
siste år

Hos vanlig lege/legevakt ..191 ..

Hos psykolog eller psykiater ..

Hos annen legespesialist utenfor sykehus ..

På poliklinikk ..197 ..

Innlagt i sykehus ..

Hos bedriftslege ..

Hos fysioterapeut ..

Hos kiropraktor ..

Hos akupunktør ..

Hos tannlege ..209 ..

Hos naturmedisiner (homøopat, soneterapeut o.l.) ..

Hos håndspålegger, synsk eller "leser" ..

LEGEMIDLER OG KOSTTILSKUDD

Har du det siste året periodevis brukt noen av de følgende midler daglig eller nesten daglig?
Angi hvor mange måneder du brukte dem.
Sett **0** hvis du ikke har brukt midlene.

Legemidler

Smertestillende	215	..... mnd.
Sovemedisin		..... mnd.
Beroligende midler		..... mnd.
Medisin mot depresjon	221	..... mnd.
Allergimedisin		..... mnd.
Astmamedisin		..... mnd.
Kosttilskudd		
Jerntabletter	227	..... mnd.
Kalktabletter eller benmel		..... mnd.
Vitamin D-tilskudd		..... mnd.
Andre vitamintilskudd	233	..... mnd.
Tran eller fiskeoljekapsler		..... mnd.

Har du de siste 14 dager brukt følgende legemidler eller kosttilskudd?

Sett **ett kryss for hvert** spørsmål.

Legemidler

Smertestillende medisin	237	..... ☐ ☒
Febersenkende medisin		..... ☐ ☒
Migrenemedisin		..... ☐ ☒
Eksemsalve		..... ☐ ☒
Hjertemedisin (ikke blodtrykksmedisin)		..... ☐ ☒
Kolesterolensenkende medisin	242	..... ☐ ☒
Sovemedisin		..... ☐ ☒
Beroligende medisin		..... ☐ ☒
Medisin mot depresjon		..... ☐ ☒
Annen nervemedisin		..... ☐ ☒
Syrenøytraliserende midler	247	..... ☐ ☒
Magesårmedisin		..... ☐ ☒
Insulin		..... ☐ ☒
Tabletter mot diabetes (sukkersyke)		..... ☐ ☒
Tabletter mot lavt stoffskifte (thyroxin)		..... ☐ ☒
Kortisontabletter	252	..... ☐ ☒
Annen medisin		..... ☐ ☒
Kosttilskudd		
Jerntabletter		..... ☐ ☒
Kalktabletter eller benmel		..... ☐ ☒
Vitamin D-tilskudd		..... ☐ ☒
Andre vitamintilskudd	257	..... ☐ ☒
Tran eller fiskeoljekapsler		..... ☐ ☒

VENNER

Hvor mange gode venner har du som du kan snakke gode fortrolig med og gi deg hjelp når du trenger det? .....²⁵⁹ venner
Tell ikke med de du bor sammen med, men ta med andre slekninger!

Hvor mange av disse gode vennene har du kontakt med minst en gang i måneden? .....²⁶¹ Ja Nei

Føler du at du har nok gode venner? .....²⁶³

Hvor ofte tar du vanligvis del i foreningsvirksomhet som f.eks. syklubb, idrettslag, politiske lag, religiøse eller andre foreninger?
Aldri, eller noen få ganger i året .....²⁶⁴ 1
1-2 ganger i måneden .....²⁶⁴ 2
Omtrent en gang i uken .....²⁶⁴ 3
Mer enn en gang i uken .....²⁶⁴ 4

KOSTVANER

Hvis du bruker smør eller margarin på brødet, hvor mange skiver rekker en liten porsjonspakning vanligvis til? Vi tenker på slik porsjonspakning som du får på fly, på kafé o.l. (10-12 gram).

Den rekker til omrent .....²⁶⁵ ..... skiver

Hva slags fett blir vanligvis brukt til matlaging (ikke på brødet) i din husholdning?

Meierismør	266	☐
Hard margarin		☐
Bløt (Soft) margarin		☐
Smør/margarin blanding		☐
Oljer	270	☐

Hva slags type brød (kjøpt eller hjemmebakt) spiser du vanligvis?

Sett ett eller to kryss!
Loff Fint Kneip- Grov- Knekke-
brod brod brod brod brod
Brødtypen ligner mest på: ²⁷¹ ²⁷⁵

Hvor mye (i antall glass, kopper, poteter eller brødkraker) spiser eller drikker du vanligvis daglig av følgende matvarer?

Kryss av for alle matvarene.	Færre						Mer	
	0	enn 1	1-2	3-4	5-6	enn 6		
Helmelk (søt eller sur) (glass)	276	☐						
Lettmelk (søt eller sur) (glass)		☐						
Skummet melk (søt eller sur) (glass)		☐						
Te (kopper)		☐						
Appelsinjuice (glass)		☐						
Poteter	281	☐						
Brødkraker totalt (inkl. knekkebrød)		☐						
Brødkraker med – fiskepålegg (f.eks. makrell i tomat)		☐						
– magert kjøttpålegg (f.eks. skinke)		☐						
– fetere kjøttpålegg (f.eks. salami)		☐						
– gulost	286	☐						
– brunost		☐						
– kaviar		☐						
– syltetøy og annet søtt pålegg		☐						
	1	2	3	4	5	6		

Hvor mange ganger i uka spiser du vanligvis følgende matvarer?

Kryss av for alle matvarene.	Færre						Omtrent	
	Aldri	enn 1	1	2-3	4-5	daglig		
Yoghurt	290	☐						
Kokt eller stekt egg		☐						
Frokostblanding/havregryn o.l.		☐						
Middag med – rent kjøtt		☐						
– pølser/kjøtpudding/-kaker		☐						
– feit fisk (f.eks. laks/uer)	295	☐						
– mager fisk (f.eks. torsk)		☐						
– fiskeboller/-pudding/-kaker		☐						
– grønnsaker		☐						
Majones, remulade o.l.		☐						
Gulrøtter	300	☐						
Blomkål/kål/brokkoli		☐						
Epler/pærer		☐						
Appelsiner, mandariner o.l.		☐						
Sukkerholdige leskedrikker		☐						
Sukkerfrie («Light») leskedrikker		☐						
Sjokolade		☐						
Vafler, kaker o.l.	307	☐						
	1	2	3	4	5	6		

ALKOHOL

Hvor ofte pleier du å drikke øl?	☐	vin?	☐	brennevin?	☐
Aldri, eller noen få ganger i året.....	☐		☐	1	☐
1-2 ganger i måneden	☐		☐	2	☐
Omtrent 1 gang i uken.....	☐		☐	3	☐
2-3 ganger i uken.....	☐		☐	4	☐
Omtrent hver dag.....	☐		☐	5	☐

308

310

Omtrent hvor ofte har du i løpet av siste år drukket alkohol tilsvarende minst 5 halvflasker øl, en helflaske vin eller 1/4 flaske brennevin?

Ikke siste år.....	311	☐	1
Noen få ganger.....		☐	2
1 - 2 ganger per måned		☐	3
1 - 2 ganger i uken		☐	4
3 eller flere ganger i uken.....		☐	5

I omrent hvor mange år har ditt alkoholforbruk vært slik du har svart i spørsmålene over?.....312 _____ år

SLANKING

Omtrent hvor mange ganger har du bevisst prøvd å slanke deg? Sett 0 hvis ingen forsøk.

- før 20 år.....	314	ganger
- senere.....	316	ganger

Hvis du har slanket deg, omrent hvor mange kilo har du på det meste gått ned i vekt?

- før 20 år.....	318	kg
- senere.....	320	kg

Hvilken vekt ville du være tilfreds med (din "trivselsvekt")?.....322 _____ kg

UFRIVILLIG URINLEKKASJE

Hvor ofte har du ufrivillig urinlekkasje?

Aldri	325	☐	1
Ikke mer enn en gang i måneden.....		☐	2
To eller flere ganger i måneden.....		☐	3
Ukentlig eller oftere.....		☐	4

Dine kommentarer:

BESVARES BARE AV KVINNER

MENSTRUASJON

Hvor gammel var du da du fikk menstruasjon første gang?.....326 _____ år

Hvis du ikke lenger har menstruasjon, hvor gammel var du da den sluttet?.....328 _____ år

Når du ser bort fra svangerskap og barselsperiode, har du noen gang vært blødningsfri i minst 6 måneder?.....330 Ja Nei

Hvis "Ja", hvor mange ganger?.....331 _____ ganger

Hvis du fremdeles har menstruasjon eller er gravid: dag/ mnnd/ år

Hvilken dato startet din siste menstruasjon?.....333 / /

Bruker du vanligvis smertestillende legemidler for å dempe menstruasjonsplager?.....339 Ja Nei

SVANGERSKAP

Hvor mange barn har du født?.....340 _____ barn

Ja Nei Usikker

Er du gravid nå?.....342 Ja Nei Usikker

Har du i forbindelse med svangerskap hatt for høyt blodtrykk og/eller eggehvit (protein) i urinen?.....343 Ja Nei

Hvis "Ja", i hvilket svangerskap?
Svangerskap
Første Senere
For høyt blodtrykk 344
Eggehvit i urinen 346

Hvis du har født, fyll ut for hvert barn barnets fødselsår og omrent antall måneder du ammet barnet.

Barn:	Fødselsår:	Antall måneder med amming:
1	348	
2		
3	356	
4		
5	364	
6		

PREVENSJON OG ØSTROGEN

Bruker du, eller har du brukt:
Nå Før Aldri
P-pille (også minipille) 372
Hormonspiral 373
Østrogen (tabletter eller plaster) 374
Østrogen (krem eller stikkpiller) 375

1 2 3

Hvis du bruker p-pille, hormonspiral eller østrogen; hvilket merke bruker du nå?.....376

Hvis du bruker eller har brukt p-pille: Alder da du begynte med P-piller?.....380 _____ år

Hvor mange år har du tilsammen brukt P-piller?.....382 _____ år

Dersom du har født, hvor mange år brukte du P-piller før første fødsel?.....384 _____ år

Hvis du har sluttet å bruke P-piller: Alder da du sluttet?.....386 _____ år